Р Е Ш Е Н И Е
№ 45728

гр. София, 19.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 4 състав,** в публично заседание на 27.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ботева

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **9592** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 124, ал. 1 и чл. 121, ал. 1 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.
Образувано е по жалба на Р. Т. М.-Н., ЕГН [ЕГН], [населено място], срещу заповед № ЧР-П-55 от 03.07.2026 г., издадена от министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, с която на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл е прекратено служебното ѝ правоотношение за длъжността „главен инспектор“ в Инспектората по чл. 46 от Закона за администрацията към Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията /МИИИ/ считано от 16.07.2026 г. В жалбата и в депозираното писмено становище от 28.09.2026 г. се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 АПК. Жалбоподателката поддържа, че заповедта е издадена при липса на мотиви относно изпълнението на служебните ѝ задължения и без да са отчетени отличните ѝ годишни оценки за изпълнение на длъжността. Твърди, че органът по назначаването не е извършил функционален анализ на Инспектората, нито преценка за реалния интерес на службата и необходимостта от оптимизиране на администрацията. Навежда доводи, че нормата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл противоречи на основни конституционни права по чл. 16, чл. 48, ал. 1 и 3 и чл. 51 Конституцията на Република Б. /КРБ/, както и на задължителните указания, дадени в решение № 12 от 25.09.1997 г. по к.д. № 6/1997 г. и решение № 3 от 07.03.2019 г. по к.д. № 16/2018 г. на Конституционния съд. Поддържа също, че прекратяването на правоотношението поради упражнено право на пенсия представлява непряка дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./ по

признаците „възраст“ и „социално положение“, поставяйки работещите пенсионери в по-неблагоприятно положение спрямо останалите служители. Твърди допуснати процедурни нарушения при изчисляването на срока на предизвестието и при уведомяването ѝ за резултата от подадената жалба по административен ред по чл. 121 ЗДСл. Моли съда да отмени оспорената заповед като незаконосъобразна. В писмена защита, постъпила по делото на 02.11.2026 г. след приключване на съдебното дирене и обявяване на делото за решаване, жалбоподателката доразвива съображенията си по съществото на спора и отправя искания за осигуряване на възможност за възстановяването ѝ на работа по реда на чл. 122 ЗДСл, както и за задължаване на органа по назначаването да ѝ заплати обезщетение за времето, през което не е била на работа в резултат на незаконосъобразното уволнение.
Ответникът – министърът на икономиката, инвестициите и индустрията, чрез процесуалните си представители гл. юрк. К. и гл. юрк. П., оспорва жалбата. В писмен отговор от 03.09.2026 г. и в съдебно заседание прави възражение за процесуална недопустимост на жалбата поради просрочие, като поддържа, че заповедта е връчена на 06.07.2026 г. и срокът за съдебно обжалване е изтекъл на 20.07.2026 г., а жалбата до органа по назначаването не спира и не удължава този срок. По същество поддържа, че заповедта е издадена от компетентен орган, в установената форма и при стриктно спазване на материалния закон. Сочи, че фактическият състав на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл изисква единствено кумулативното наличие на две предпоставки: служителят да е придобил и упражнил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и служебното правоотношение да е възникнало след това. Твърди наличие на оперативна самостоятелност на органа по назначаването и законът не изисквал мотиви за професионалните качества, нито провеждане на подбор или функционален анализ. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.
Административен съд София-град, Първо отделение, 4 състав, като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт съобразно чл. 168 във връзка с чл. 146 АПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:
По отношение на възражението на ответника за просрочие на жалбата касателно допустимостта на оспорването, според настоящия съдебен състав същото е неоснователно. Съгласно чл. 121, ал. 1 ЗДСл държавният служител има право да оспори законността на прекратяването на служебното правоотношение пред органа по назначаването или пред съда чрез органа по назначаването. Разпоредбата регламентира правна възможност за оспорване по административен ред пред самия орган, издал акта, който по силата на чл. 121, ал. 2 ЗДСл разполага с правомощието да го отмени. В този случай, по силата на препращащата норма на чл. 124, ал. 1 ЗДСл, субсидиарно приложение намират общите правила на АПК относно сроковете за съдебно обжалване. Съгласно чл. 149, ал. 3 АПК, когато актът е бил оспорен по административен ред, срокът за обжалване пред съда започва да тече от съобщението, че органът се е произнесъл, а ако не се е произнесъл – от крайната дата, на която е следвало да се произнесе. В настоящия случай оспорената заповед е връчена на жалбоподателката на 06.07.2026 г., като на същата дата тя е упражнила правото си по чл. 121, ал. 1 ЗДСл, подавайки жалба до министъра /вх. № 94-00-1557/06.07.2026 г./. Изготвеният отговор с изх. № 94-00-1557 от 13.07.2026 г. е бил изпратен по пощата на 15.07.2026 г., но пратката се е върнала в министерството като непотърсена на 10.08.2026 г., поради което съобщението не било редовно връчено на служителката преди подаване на жалбата по сдебен ред. Жалбата е депозирана в съда на 27.07.2026 г. /вх. № 26621/27.07.2026 г./, т.е. в законоустановения 14-дневен срок по чл. 149, ал. 3 АПК от изтичане на срока за произнасяне на органа, от надлежна страна – адресат на неблагоприятен индивидуален административен акт, срещу подлежащ на

оспорване акт по чл. 124, ал. 1 ЗДСл, поради което е процесуално допустима.
От фактическа страна, от приложените към административната преписка писмени доказателства, се установява, че жалбоподателката Р. Т. М.-Н. е заемала длъжността „държавен инспектор“ в Инспектората на Министерство на икономиката, като със заповед № ЧР-П-105 от 22.12.2021 г. /връчена на 29.12.2021 г./ на заместник министър-председателя по икономиката и индустрията и министър на икономиката и индустрията служебното ѝ правоотношение е било прекратено считано от 31.12.2021 г. на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 ЗДСл поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. По силата на тази заповед на служителката са изплатени полагащите се обезщетения по чл. 61, чл. 106, ал. 3 и чл. 106, ал. 4 ЗДСл.
След прекратяването на правоотношението жалбоподателката е упражнила придобитото право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към момента на следващото си назначаване е получавала лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, отпусната от Териториалното поделение на Националния осигурителен институт, видно от приложената служебна книжка № 253/01.08.2012 г. и данните от електронния регистър RegiX.
Впоследствие със заповед № ЧР-Н-31 от 14.04.2022 г. на министъра на икономиката и индустрията Р. М.-Н. е назначена отново на държавна служба на длъжността „старши инспектор“ в Инспектората по чл. 46 ЗА към МИИ, считано от 15.04.2022 г. Със заповед № ЧР-И-84 от 07.07.2023 г. служителката е преназначена на длъжност „главен инспектор“ по заместване, а със заповед № ЧР-И-06 от 10.01.2024 г. е преназначена на вакантна длъжност „главен инспектор“ в Инспектората.
На 16.06.2026 г. на служителката е връчено Предизвестие с изх. № 94-00-1418 от 16.06.2026 г. от министъра на икономиката, инвестициите и индустрията за прекратяване на служебното правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл с едномесечен срок.
На 06.07.2026 г. на жалбоподателката е връчена оспорената заповед № ЧР-П-55/03.07.2026 г., издадена от министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, с която на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл служебното ѝ правоотношение за длъжността „главен инспектор“ в Инспектората на МИИИ е прекратено, считано от 16.07.2026 г. Като фактическо основание в заповедта е посочено обстоятелството, че служебното правоотношение е възникнало след като държавният служител е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст. В заповедта е разпоредено изплащане на дължимите обезщетения по чл. 61 ЗДСл за неползван платен годишен отпуск.
По делото са представени и 2 броя болнични листове /№ Е. и № Е./, установяващи разрешен отпуск поради временна неработоспособност за периодите 14.07.2026 г. – 17.07.2026 г. и 18.07.2026 г. – 24.07.2026 г.
При така установената фактическа обстановка и при преценката по чл. 146 вр. чл. 168 АПК съдът приема от правна страна следното:
Процесният оспорен акт, заповед № ЧР-П-55/03.07.2026 г., е издадена от материално, времево и териториално компетентен административен орган по смисъла на чл. 146, т. 1 АПК. Съгласно чл. 106, ал. 1 във връзка с чл. 108, ал. 1 ЗДСл прекратяването на служебното правоотношение се извършва от органа по назначаването. В случая издател на заповедта е министърът на икономиката, инвестициите и индустрията, който в качеството си на ръководител на министерството упражнява функциите на орган по назначаване по отношение на държавните служители в неговата администрация.
Спазени са установената от закона писмена форма и изискванията за съдържание по чл. 108, ал. 1 ЗДСл касателно основанието по чл. 146, т. 2 АПК. Съгласно специалната норма на чл. 108, ал. 1 ЗДСл актът за прекратяване на служебното правоотношение следва задължително да съдържа

правното основание за прекратяване, дължимите обезщетения и придобития ранг на държавна служба. Процесната заповед съдържа всички тези задължителни реквизити. Според трайната практика на Върховния административен съд /напр. по адм. д. № 11200/2016 г., адм. д. № 10237/2016 г., адм. д. № 2647/2020 г./ при прекратяване на служебното правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл органът по назначаването не е длъжен да излага допълнителни фактически мотиви извън посочването на законовото основание, тъй като самото правно основание съдържа в себе си релевантния юридически факт – възникване на служебното правоотношение след придобиване и упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

При издаване на заповедта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК. Фактическият състав на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл не изисква провеждане на специална процедура, анализи, справки, съгласуване с помощни органи или изискване на обяснения от служителя. Неоснователни са възраженията за нарушаване на срока на предизвестието. Предизвестието е отправено на 16.06.2026 г., а правоотношението е прекратено от 16.07.2026 г. Дори при непълно изтичане на срока на предизвестието, неспазването на срока на предизвестие не съставлява съществено процесуално нарушение, водещо до незаконосъобразност на заповедта, а поражда единствено облигационно право на държавния служител да получи парично обезщетение по чл. 106, ал. 4 ЗДСл за неспазения срок. Ползването от служителката на отпуск поради временна неработоспособност по представените болнични листове също не препятства валидното прекратяване на правоотношението, тъй като държавните служители не се ползват от предварителна закрила при уволнение по чл. 333 Кодекса на труда, каквато ЗДСл не предвижда.

Заповедта е постановена и при правилно прилагане на материалния закон, по изискването на чл. 146, т. 4 АПК. Разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл урежда кумулативното наличие на две предпоставки: 1. държавният служител да е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст; и 2. конкретното служебно правоотношение да е възникнало след придобиването и упражняването на това пенсионно право /така в решения на ВАС по адм. д. № 4153/2026 г., адм. д. № 112/2026 г., адм. д. № 4106/2025 г., адм. д. № 7812/2025 г. и пр./. От събраните доказателства безспорно се установи, че жалбоподателката е придобила и упражнила правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст още през 2021 г. /след прекратяване на предходното ѝ правоотношение по чл. 106, ал. 1, т. 5 ЗДСл със заповед № ЧР-П-105 от 22.12.2021 г./, а процесното служебно правоотношение е възникнало впоследствие – на 15.04.2022 г. със заповед № ЧР-Н-31 от 14.04.2022 г. Следователно и двата елемента от фактическия състав на нормата са били налице към датата на издаване на оспорената понастоящем заповед.

Неоснователни са доводите за противоречие на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл с Конституцията и с практиката на Конституционния съд. Конституционното право на труд /чл. 48 КРБ/ и правото на свободен избор на професия не предпоставят субективно право на заемане на конкретна длъжност в държавната администрация за неопределено време. Съгласно чл. 116, ал. 2 КРБ условията за назначаване и освобождаване на държавните служители се определят със закон. С решение № 3 от 07.03.2019 г. по к.д. № 16/2018 г. на КС К. съд е обявил за противоконституционни разпоредби от ЗДСл /чл. 7, ал. 2, т. 8 и чл. 103, ал. 1, т. 4/ и § 15 от ПЗР на ЗДБРБ за 2019 г., с които бе въведена абсолютна забрана/несъвместимост и императивно автоматично прекратяване на заварени правоотношения. В същото решение К. съд изрично е разграничил тези текстове от диспозитивната възможност по чл. 106, ал. 1 ЗДСл, където органът по назначаването разполага с правна възможност /„може да прекрати“/ за преценка с оглед интереса на службата. Освен това, както приема К. съд в решение № 4 от 19.04.2022 г. по к.д. №

14/2021 г., правната сигурност и принципът на правовата държава по чл. 4, ал. 1 КРБ не са накърнени, когато лицето свободно е постъпило на държавна служба при предварително известни и предвидими законови последици, включващи възможността за прекратяване по чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл.
Неоснователни са и възраженията за допусната дискриминация по смисъла на чл. 4 ЗЗДискр. Фактическият състав на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл се основава на обективния факт на придобито и упражнено право на пенсия, осигуряващо заместващ доход от държавното обществено осигуряване, а не на признака „възраст“ като такъв. Законът третира еднакво всички лица, намиращи се в идентично правно положение – държавни служители, чиито правоотношения са възникнали след като са упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст.
На следващо място, актът съответства и на целта на закона и принципа на съразмерност – чл. 146, т. 5 във връзка с чл. 4 и чл. 6 АПК. Нормата на чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл предоставя на органа по назначаването оперативна самостоятелност да прецени дали да прекрати служебното правоотношение. В рамките на тази законова дискреция органът не е длъжен да извършва подбор измежду работещите пенсионери, нито да обосновава решението си с показатели за натовареност, годишни атестационни оценки или функционален анализ на съответното структурно звено. По делото не са ангажирани доказателства за превратно упражняване на власт или за преследване на цели, чужди на организацията на държавната администрация.
С оглед горното съдът приема, че обжалваната заповед на министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, с която на осн. чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на Р. Т. М.-Н. от длъжността „главен инспектор“, е издадена в съответствие с материално-правните разпоредби и при спазване на административно-производствените правила. Спазени са и останалите изисквания за законосъобразност на административния акт – заповедта е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона форма, както и в съответствие с целта на закона. Като при извършената проверка, според съда няма и основание да се приеме, че оспорваната заповед е издадена в нарушаване на принципа за съразмерност по чл. 6 АПК. Установените фактически и правни обстоятелства по делото не показват превратно упражняване на дискреционна власт от административния орган, което да е подчинено на нелегитимна цел или заобикаляне на заона. По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.
Съдът намира за необходимо да обсъди направените от жалбоподателката искания в писмената защита от 02.11.2026 г. за възстановяването ѝ на заеманата длъжност и за присъждане на обезщетение за времето, през което е останала без работа. По отношение на възстановяването на работа, доколкото съгласно чл. 122, ал. 1 ЗДСл възстановяването на длъжност е законна последица, която настъпва ex lege при влизане в сила на съдебно решение, с което се отменя заповедта за уволнение, и при условие че служителят се яви в съответната администрация в двуседмичен срок, то съдът в производството по оспорване на заповедта за прекратяване не дължи самостоятелно конститутивно произнасяне по възстановяването. В настоящия случай предвид извода за законосъобразност на оспорената заповед и отхвърлянето на жалбата предпоставките на чл. 122, ал. 1 ЗДСл не са налице.
По отношение на искането за присъждане на обезщетение следва да се обсъди, че претенцията за заплащане на обезщетение по чл. 104, ал. 1 във връзка с чл. 121, ал. 1, т. 3 ЗДСл представлява самостоятелен осъдителен иск с имуществен характер. След детайлна проверка на всички материали по делото съдът констатира, че в първоначалната жалба от 27.07.2026 г., както и в последващите молби от 19.08.2026 г., 24.08.2026 г., становището от 28.09.2026 г. и в проведеното открито съдебно заседание на 27.10.2026 г. жалбоподателката не е предявила иск за присъждане

на обезщетение по чл. 104, ал. 1 ЗДСл /не са посочени нито период, нито размер, нито конкретен осъдителен петитум/. За първи път това искане е формулирано бланкетно в писмената защита, постъпила на 02.11.2026 г. – след като съдебното дирене е приключило и делото е било обявено за решаване. Чрез представени след даване на ход по същество писмени бележки - чл. 149, ал. 3 ГПК вр. чл. 144 АПК, не може валидно да се изменя или разширява предметът на делото и да се въвеждат нови искови претенции, тъй като това лишава насрещната страна от възможност за защита и нарушава принципа на състезателност. Тъй като по делото липсва надлежно и своевременно предявен иск за обезщетение по чл. 104, ал. 1 ЗДСл, съдът не може да се произнесе по него в настоящото производство. В случая липсват и процесуални предпоставки за отделяне на искането по реда на чл. 210, ал. 2 ГПК вр. чл. 144 АПК за образуване на друго дело, тъй като отделянето предполага наличието на висящ, редовно предявен съединен иск, какъвто по делото не е въведен. При наличие на съответните материалноправни предпоставки претенцията за обезщетение може да бъде реализирана от лицето чрез предявяване на самостоятелен иск по реда на чл. 203 и сл. АПК вр. чл. 104, ал. 1 и чл. 125 ЗДСл.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК вр. чл. 78, ал. 8 ГПК, чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в минимален размер 103 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК във връзка с чл. 124, ал. 1 ЗДСл, Административен съд София-град, Първо отделение, 4 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Т. М.-Н., ЕГН [ЕГН], срещу заповед № ЧР-П-55/03.07.2026 г. на министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, с която на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 ЗДСл е прекратено служебното ѝ правоотношение за длъжността „главен инспектор“ в Инспектората към Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията, считано от 16.07.2026 г.

ОСЪЖДА Р. Т. М.-Н., ЕГН [ЕГН], да заплати на Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията сумата в размер **103 евро /сто и три евро/,** представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение за настоящата съдебна инстанция.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: